

OPGAVEN LANSINGERLAND IN DE CORONACRISIS

Beeldvormende avond
7 mei 2020

Inhoudsopgave

- Impact Coronacrisis op gemeenten
- Getroffen maatregelen in verband met de crisis
- Reserve crisismaatregelen
- Routekaart Coronacrisis
- Gewijzigde planning & control-cyclus
- Gevolgen overige ontwikkelingen
- Financiële samenvatting
- Mogelijke vragen

Impact Coronacrisis op gemeenten

- De Coronacrisis raakt iedereen en heeft ingrijpende gevolgen, ook voor Lansingerland
- De eerste noodzakelijke maatregelen hebben we genomen
- Er is nu een andere werkelijkheid → onze ambities moeten worden bijgesteld
- De financiële gevolgen van deze crisis zijn nu nog lastig te voorspellen
- In afwachting van de financiële impact van de coronacrisis op de gemeentelijke begroting, moeten we nu wel al budgettaire maatregelen nemen
- Rijk en VNG zijn in overleg over compensatie voor gemeenten; hoe en in welke vorm is nog niet bekend. Extra uitgaven doen we dus nu formeel op gemeentelijke conto

Getroffen maatregelen in verband met de crisis

- Acties om de crisis voor onze inwoners, ondernemers en instellingen draaglijker te maken zijn inmiddels genomen:
zoals tegemoetkoming ZZP-ers, doorbetaling zorgaanbieders, toegankelijkheid gemeentehuis, extra handhaving BOA's
- Nog geen toezegging van het Rijk hoe de gemeenten gecompenseerd gaan worden; vooralsnog zijn deze uitgaven niet gedekt
- Post onvoorzien in de begroting is ontoereikend
- Algemene reserve is voor onvoorziene risico's → ons weerstandsvermogen!
- Voorstel: bestem € 5 miljoen daarvan voor uitvoering van de maatregelen in 2020
→ reserve Crisismaatregelen als geormerkt budget

Reserve Crisismaatregelen (1)

- Doel: dekking van niet-begrote (extra) uitgaven in 2020 als gevolg van de Coronacrisis
→ zonder actie (of compensatie Rijk) ontstaat er een tekort bij de Jaarrekening 2020
→ precieze omvang nu nog niet in te schatten
- Sociaal domein: bijstand (incl uitvoeringskosten), schuldhulpverlening, bijdragen SW-bedrijven, extra rekening RBZ (Tozo-aanvragen)
- Veiligheid: extra kosten door Veiligheidsregio (opvang daklozen)
- Openbare orde: extra inzet BOA's
- Betalingsregelingen leges, heffingen, belastingen → mogelijk verminderingen
- Betalingsregelingen / coulance-afspraken (huurinkomsten) → mogelijk oninbaar
- Apparaat: extra kosten thuiswerken

Reserve Crisismaatregelen (2)

- Overweging: afhankelijk van wel/beperkt/geen compensatie van Rijk kan niet-gebruikte deel van de reserve Crisismaatregelen terugvloeien naar Algemene reserve
- Tussentijdse verantwoording door college (bijv. in Zomerrapportage vóór zomerreces of apart in het najaar)
- Totale verantwoording door college in de Jaarrekening 2020

Routekaart Coronacrisis

- Crisisperspectief en recessie dwingen tot heroverweging van onze ambities
- Wat bestuurlijk op tafel ligt is in Routekaart Coronacrisis gecategoriseerd naar:
 - continuïteitstaken
 - plustaken (wettelijke verplicht en noodzakelijk)
 - taken die on hold gezet kunnen worden
- Elke 6 weken volgt een update (medio mei, begin juli) voor de Raad, met eventueel de financiële implicaties

Gewijzigde planning & control-cyclus

- Kaderbrief 2021 pas mogelijk bij meer duidelijkheid over de ontwikkelingen en de financiële consequenties
- Goed moment zou vóór of na zomerreces kunnen zijn
- Inschattingen van impact recessie (diepte en doorlooptijd) zijn cruciaal
- Mei-circulaire van het Rijk zou eerste indicaties kunnen geven
- Aanpassing van opgaven en financiële vertaling hiervan vergt tijd
- Ondanks gewijzigde planning maar conform onze spelregels, wordt de Raad tijdig geïnformeerd over afwijkende ontwikkelingen
- N.a.v. motie P&C gaat de Zomerrapportage 2020 vóór zomerreces naar de Raad
- Proces Begroting 2021 wijkt niet af van de oorspronkelijke planning

Gevolgen overige ontwikkelingen (1)

- De uitgaven in het Sociale Domein (Jeugdhulp, Wmo) laten al in 2019 structurele tekorten zien; die ook hoger zijn dan de inschatting bij Begroting 2020
- Voor de uitvoering in 2020 is al circa € 2,0 tot € 2,5 miljoen extra nodig
- Onoverkomelijk zijn de hogere bijdrage aan GR Jeugd en toegenomen uitgaven PGB-Jeugd en Jeugd met een beperking (lokaal)
- Daarnaast vraagt de transformatie (bijv. huisartsenondersteuning) ook budget
- Nodig zijn structurele oplossingen, maar in tijden van crisis kost dat niet alleen extra tijd maar ook aanzienlijk meer creativiteit
- Deze veranderopgave vraagt om aanzienlijke voorinvesteringen en tijdelijke overbrugging → bestuurlijke opdracht
- Voorstel: ophogen van de bestemmingsreserve Sociaal Domein met € 4 miljoen

Gevolgen overige ontwikkelingen (2)

- Terugval in het Stedin-dividend is structureel → t/m 2024 een gat van ca € 5,3 miljoen, dit is gevolg van investeringen die Stedin gaat doen in o.a. energietransitie
- De structureel wegvallende dividendinkomsten (€ 1,6 miljoen) zijn niet verrekend met de bruto-opbrengst van de verkoop van Eneco-aandelen (€ 137,6 miljoen)
- Dit vraagt om structurele oplossingen; hier bent u eerder d.m.v. presentatie over geïnformeerd
- Wij hebben de Raad in december en januari jl. gemeld dat de vorming van een bestemmingsreserve van € 5 miljoen als tijdelijke overbrugging kan fungeren
- Met de bestuursopdracht om de gemeentelijke financieringsstructuur te herzien zou een deel van de dividendderving kunnen worden gecompenseerd
- Mogelijkheden voor vervroegd aflossen leningen zijn inmiddels door BNG Bank beperkt; onderzoek naar alternatieven vergt meer tijd en extra creativiteit

Financiële samenvatting

- De reservepositie van onze gemeente is uitermate sterk
→ ratio weerstandsvermogen is 2,2 (ruim boven streefwaarde 1,2)
- We hebben een algemene reserve van ten minste € 86 miljoen (vrij) en bestemmingsreserves van ca € 19 miljoen (geoormerkt)
- Belastingcapaciteit is niet volledig benut (er is eventueel nog ruimte)
- Nog extra: opbrengst verkoop van de Eneco-aandelen € 137,6 miljoen
- Conclusies:
 - Wij zijn goed in staat om de maatregelen incidenteel financieel op te vangen!
 - Maar voor structurele oplossingen hebben we meer tijd en creativiteit nodig!

Mogelijke vragen

- Wat is een bestemmingsreserve?
Een reserve waarvan de Raad de bestemming (bestedingsdoel) en de omvang bepaalt
De toevoegingen/onttrekkingen zijn begrotingsmutaties en vergen een Raadsbesluit (budgetrecht)
Wordt in het algemeen gevormd bij een positief jaarrekeningresultaat
- Wat is weerstandscapaciteit?
Middelen die ingezet kunnen worden om financiële risico's op te vangen
Incidenteel → Algemene reserve
Structureel → Post onvoorzien, onbenutte belastingcapaciteit, bezuinigen
- Is er een maximum bij onbenutte belastingcapaciteit?
Nee. Wel landelijke afspraken over maximale jaarlijkse stijging OZB en wel vereiste bij aanvraag artikel 12 (dat OZB ten minste op 120% van landelijk gemiddelde ligt)

Nog andere vragen?